

Cum protejăm curtea și grădina ?

Locurile predilecte din curte și grădină unde se pot adăposti căpușele sunt perimetrul gazonului, în zonele unde este mărginit de gard viu, de arbuști, arbori cu coroană bogată, pe lângă ziduri de piatră, bolovani ornamentali, marginea lazurliilor, parcurile de arbori, foisoare, baldachine

Este necesară crearea unui mediu neprielnic pentru căpușe, pentru animalele gazdă (șoareci) realizarea unor arii fără căpușe prin amenajarea teritoriilor de odihnă și agrement nefavorabil supraviețuirii căpușelor. Se mărește suprafața acoperită cu gazon în detrimentul arbuștilor și a gardului viu. Reducerea vegetației înalte (ierburi, tufisuri), prin tunderea gazonului sau a spațiilor înierbate în jurul locuințelor cât mai scurt posibil (să nu depășească 7-8 cm) astfel se reduce umiditatea la nivelul solului, ceea ce face dificilă supraviețuirea căpușelor.

Ar fi bine să nu stai jos

Rădirea coronamentului arborilor pentru a micșora zonele de umbră proplice dezvoltării căpușelor.

Folosirea pietriș ca barieră pentru a delimita gazonul de zonele cu vegetație, (locuri preferate de căpușe)

Îndepărtarea buruienilor, frunzișului (care atrag căpușele și gazdele acestora)
Înlăturarea frunzelor moarte, a cracilor căzute și arderea acestora.

Perierea periodică a perimetrului gazonului cu o pânză albă mare cu scopul îndepărtării eventualelor câpușe aflate în căutarea unei gazde. (se vor agăța de pânză).

Înlăturarea vegetației din vecinătatea și de pe pereții caselor, astuparea găurilor / crăpăturilor din pereții caselor.

Amplasarea locurilor de joacă pentru copii cât mai departe de copaci, de sub arbori cu coroana bogată, tufăriș, de gardul viu, la marginea gazonului. Nu se vor amplasa hrănitore și culburi pentru păsări în apropierea zonei locative. Descurajarea prezenței rozătoarelor (depozitarea corectă a gunolului menajer, a proviziilor inclusiv grâne)

Controlul chimic (cu acaricide) a populațiilor de căpușe. Aplicarea prin pulverizare pe zone restrânse și în microfocare (nu se fac aplicări masive prin pulverizare / stropire din avion, mașină. Aplicarea acaricidelor trebuie efectuată de către personal calificat și atestat. Acțiuni periodice de dezinsecție cu substanțe repelente și acaricide.

[illegible]

Ce facem? ce să NU facem? dacă ne înțeapă o căpușă.

NU intrați în panică. Nu toate căpușele sunt purtătoare de Bb. În România prevalența infecției cu Bb. în căpușele (Ixodes) colectate de la subiecți umani este 11,1%, iar pentru căpușele colectate de pe vegetație este 18,04%. Întepătura de căpușă este o leziune cu potențial infectant dar nu generează obligatoriu infecție. Se urmăresc în perioada 1-6 săptămâni, după întepătură modificări locale, apariția eritemului, cefalee, febră, sindrom pseudogripal. Se notează: durata probabilită a atașării, locul atașării, modul de îndepărtare a căpușei, specia, stadiul evolutiv, starea de hrănire a căpușei, profilaxia antibiotică, doza, durata, dacă luați antibiotic pentru altă afecțiune, doza, durata acestuia.

Ce să NU facem dacă ne înțepă o căpușă?

Dacă porțiunile din extremitatea cefalică rămân în tegument acestea **nu** se extrag prin manopere invazive, risc de infecții piogene.

Nu puneți pansament. **Nu** administrați profilaxie antitetanică. **Nu** alegeți aleatoriu profilaxia antibiotică.

Nu utilizați creme cu cortizon, (favorizează multiplicarea borreliei). **Nu** inițiați vaccin contra encefalitei de căpușă.

Nu este indicată testarea anticorpilor anti borrelia în momentul înțepăturii, decât la 4-6 săptămâni după înțepătură. (excepție persoane cu antecedente multiple de atașări de căpușe sau categorii profesionale expuse cronic la contactul cu capuse).

Nu este suficient testul Elyasa pentru confirmarea BL este necesar Western Blot. **Nu** se grăbește cu diagnosticul de E.M.

Leziunile inelare eritematoase apărute la câteva ore după înțepătura căpușei, sau în timpul atașării căpușei cu diametrul sub 5 cm, care se mențin și câteva zile după îndepărtarea căpușei, reprezintă reacții de hipersensibilizare și nu sunt catalogate eritem migrator. Cauze posibile: reacție de corp străin la căpușă, hipersensibilizare alergică la saliva căpușei, sau pot fi datorită iritației mecanice determinate de îndepărtarea căpușei.

Primul semn al infecției cu *Borrelia* bal este **Eritemul migrator (EM)**: leziune tegumentară de culoare roșie, rotundă, ovalară, centrată de locul înțepăturii căpușei *Ixodes* infectată (Bb) deseori cu decolorare centrală parțială și care se extinde lent zile/săptămâni, cu diametru de minim 5 cm apărut în 1-6 săptămâni de la momentul înțepăturii. Absența EM nu înseamnă întotdeauna absența infecției; există 20-40% șanse ca individul să fie infectat dar să nu prezinte EM, tardiv să apară manifestări multisistemice, cardice, articulare și neurologice, cu evoluție stadială.

Eritemul migrator Experimente proprii

Linfadenopatia de câpușă - Tibola
Experiența proprie

Limfadenopatia de căpușă - Tibola este reacția locală eritematoasă vezicular/ulcerativă și /sau inflamația ganglionilor limfatici regionali la locul înțepăturii de căpușă Dermacentor.

Dacă înțepătura de căpușa Dermacentor este la nivelul pielii păroase a capului este urmat de apariția unui eritem cu necroză / escară și limfadenopatie cervicală.

Limfadenopatie de căpușă – Tibor
Experiință proprie

Prevenirea înțepăturii de căpușe.

Ocolirea habitatelor căpușelor: păduri de foioase, conifere, zone de tranziție cu arbuști, zone defrișate, izlierele pădurilor, pajști, pășuni, terenuri unde trec turme de oi, capre, tufișuri, livezi cu iarbă înaltă, grădini neglijate. Atenție, căpușele nu cad din copaci. Căpușele migrează geografic, se instalează în zone în care nu au existat înainte în parcuri urbane, pe gazonul din jurul casei, pe terenuri cu activități umane recreative.

Coșii mici trebuie protejați prin evitarea contactului cu iarbă în zonele cunoscute cu o abundență a populației de căpușe.

În drumeții este indicat: utilizarea haine de protecție deschise la culoare. Bluză cu manecă lungă, glugă sau pălărie. Pantaloni lungi. Introduși în șosete. Pentru a bloca intrarea căpușelor sub îmbrăcăminte, îmbrăcămintea trebuie strânsă pe încheietura mâinii, gleznei, taliei. Pantofi, ghete fără decupaje. Nu purtați papuci, sandale. Evitarea atingerii cu corpul a plantelor din jur. Deplasarea în păduri pe cărări, evitând să fluturați iarba.

Persoanelor cu risc ocupational se indica haine de lucru pretratate cu **permethrin**

Utilizarea de repelente (resping sau îndepărtează căpușele), sunt aplicabile pe pielea expusă, pe haine; (este de preferat, reduce riscul reacțiilor alergice.) sub forma spray, unguente, loțiuni, brățări, plasturi (să citiți obligatoriu indicațiile) Eficacitate 1-6 ore. Pot fi:

- chimice** Autan, Picaridin-Icaridin, Permetrin 0.5% pulverizări pe îmbrăcăminte, încălțăminte. (Permethrin ucide căpușele care vin în contact cu hainele tratate) Îmbrăcămintea pretrată cu Permetrin este rezistentă la acțiunea căldurii a soarelui, rezistă la 70 de spălări și la călcare, eficientă 2-6 luni.

Se indică persoanelor cu risc ocupational.

Botanice, uleiuri esențiale de citronelă, eucalipt, mentol, cedru, lămâie, busuioc, geranium. Interzis la sugari, gravide, pe față, ochi, sub haine.

Se presupune consumul de usturoi, sau spray aplicabil pe piele, ar fi eficiente.

La întoarcere din drumeții/picnic este indicat Verificarea îmbrăcămintei, hainele pot conține căpușe care se pot atașa ulterioarelor fără durere (căpușele pot supraviețui pe haine 3 zile, în casă 5 zile (ajung prin intermediul animalelor de companie). Tratarea hainelor folosite prin spălare la 60°C (căpușele pot supraviețui în mașina de spălat la 40°C), fierbere, uscare (o oră cu aer cald). Inspectia tegumentului corpului (foarte necesar) atenție la pielea păroasă a capului, regiunea axilară, inghinală, popliteală. Faceți dus, căpușele pot sta pe piele ore fără să se atașeze.)

Dușmanul natural al căpușei este bibilica (două păsări putând să curețe un teren de aproximativ 8000 m² în decursul unui an).

Îndepărtarea căpușelor atașate.

Este indicat să fie efectuată de personal medical imediat și corect.

Agentele patogene pe care îi poate transmite o căpușă pătrund în organism numai dacă căpușa a stat atașată de piele timp de cel puțin 24-36 ore.

Se utilizează pensete cu vârf subțire pentru a fixa extremitatea cefalică a căpușei.

Se trage căpușa direct în sus, nu brusc, fără răsucire sau smulgere.

Fixarea extremității cefalice cât mai aproape de suprafața pielii pentru a limita riscul de presiune asupra corpului căpușei urmat de regurgitarea și deversarea conținutului intestinal cu agenți patogeni.

Se trage capușa direct în sus, nu brusc, fără răsucire sau smulgere. Se extrage căpușa integral, atât extremitatea cefalică cât și corpul.

Dacă părțile din extremitatea cefalică rămân în tegument acestea nu se extrag prin manopere invazive, risc de infecții piogene. **Riscul de infectare cu Bb nu este mare, dacă rămâne în piele extremitatea cefalică a căpușei.**

NU se prinde căpușa de corp, abdomen pentru a evita regurgitarea conținutului deversarea agenților patogeni.

Nu zdrobiți căpușa îndepărtată cu mâinile goale.

Căpușele trebuie distruse în condiții de siguranță, fără ca omul să vină în contact cu fluidele corpului din căpușă. Spălați-vă pe mâini cu săpun dezinfectant. Nu aruncați capușa la întâmplare în casă, curte, coșul de gunoi. Se poate pune într-un recipient închis, pentru identificarea speciei, stadiului de dezvoltare, gradului de hrănire. Analize PCR pentru Bb, din fluidele căpușei.

INTERZIS

folosirea metodelor "tradiționale" în încercarea sufocării căpușei prin aplicarea de acetonă, benzină, vaselină, tinctură de iod, untură, bandă adezivă, utilizarea căldurii datorită ineficienței și iritării căpușei urmată de hipersalivație și regurgitarea conținutului digestiv cu deversarea agenților patogeni.

Dispozitivele de îndepărtare a căpușelor.

Facilitează îndepărtarea eficientă, rapidă, nedureroasă a căpușelor.

